

Garanční fond investic

Garanční fond investic jako právnická osoba zřízená zákonem č. 566/2001 Z. z., o cenných papírech a investičních službách a o změně a doplnění některých zákonů (zákon o cenných papírech), ve znění pozdějších předpisů, vydává v souladu s § 90 odst. 3 citovaného zákona a po předchozím souhlasu Úřadu pro finanční trh č. GRUFT-001/2003/GFI, ve znění změn, k jejichž vydání udělila předchozí souhlas Národní banka Slovenska rozhodnutím č. OPK-1441-1/2009 a rozhodnutím č. ODT-6705/2011, tyto

Všeobecné podmínky vyplácení náhrad za nedostupný klientský majetek

Článek I Úvodné ustanovení

Tyto všeobecné podmínky vyplácení náhrad za nedostupný klientský majetek upravují podrobnosti o postupech při uplatňování práva na náhradu a o způsobu prokazování práva na náhradu za nedostupný klientský majetek přijatý obchodníkem s cennými papíry, zahraničním obchodníkem s cennými papíry podle § 83 odst. 2 zákona č. 566/2001 Z. z., o cenných papírech a investičních službách a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o cenných papírech“), jakož i správcovskou společností a zahraniční správcovskou společností, pokud jim povinnost účastnit se ochrany klientů vyplývá ze zvláštního zákona¹ (dále jen „osoba účastnící se ochrany klientů“), k provedení investiční služby.

Článek II Rozsah ochrany klientského majetku

1. Ochrana klientského majetku se podle zákona o cenných papírech vztahuje na
 - a) peněžní prostředky a finanční nástroje fyzických osob včetně fyzických osob podnikatelů a právnických osob stanovených zákonem o cenných papírech² svěřené osobě účastnící se ochrany klientů v souvislosti

¹ § 11 a 75 zákona č. 594/2003 Z. z., o kolektivním investování a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

² Nadace, neinvestiční fondy, neziskové organizace poskytující obecně prospěšné služby, sdružení občanů, společenství vlastníků bytů a nebytových prostor a právnické osoby, na které se nevztahuje výjimka podle § 81 odst. 1 písm. c) zákona o cenných papírech.

s provedením investiční služby nebo vedlejších služeb podle § 6 odst. 2 písm. a), a to včetně finančních nástrojů a peněžních prostředků získaných za tyto hodnoty,

- b) společný klientský majetek vedený pro více klientů, pokud splňuje podmínky podle § 81 odst. 2 písm. a) zákona o cenných papírech, přičemž u každého společného klientského majetku platí, že každý z klientů má stejný podíl, pokud se věrohodnými doklady neprokáží jiné podíly jednotlivých klientů,
- c) notářskou úschovu uloženou u osoby účastnící se ochrany klientů podle § 81 odst. 2 písm. b) zákona o cenných papírech, pokud oprávněným příjemcem finančních nástrojů nebo peněžních prostředků z této úschovy je, nebo má být osoba, jejíž klientský majetek je chráněn podle zákona o cenných papírech, a pokud před dnem, kdy se klientský majetek stal nedostupným, notář spravující tuto notářskou úschovu doručil příslušné osobě účastnící se ochrany klientů písemné oznámení s údaji o oprávněných příjemcích nejméně v rozsahu podle § 81 odst. 5 písm. a) zákona o cenných papírech

2. Ochrana se nevztahuje na

- a) klientský majetek, který podle záznamů provedených osobou účastnící se ochrany klienta před dnem, kdy se klientský majetek osoby účastnící se ochrany klientů stal nedostupným podle § 82 odst. 1 zákona o cenných papírech, není veden pro klienta nejméně v rozsahu následujících údajů: pro fyzickou osobu – jméno a příjmení, rodné číslo nebo datum narození a trvalý pobyt; pro právnickou osobu – název, identifikační číslo, pokud bylo přiděleno, sídlo, jméno a příjmení a adresa trvalého pobytu osoby nebo osob, které jsou statutárním orgánem nebo členy statutárního orgánu této právnické osoby,
- b) společný společný klientský majetek, který nesplňuje podmínky uvedené v odstavci 1 písm. b) tohoto článku,
- c) notářskou úschovu, která nesplňuje podmínky uvedené v odstavci 1 písm. c) tohoto článku,
- d) majetek osob stanovených v § 81 odst. 1 písm. c) bod 1. až 6. zákona o cenných papírech³,
- e) peněžní prostředky klienta přijaté obchodníkem s cennými papíry, který je bankou nebo pobočkou zahraniční banky, a vedené na účtech chráněných podle zvláštního zákona⁴

³ Ochrana se nevztahuje na majetek bank, pojišťoven, doplňkových důchodových pojišťoven, správcovských společností, obchodníků s cennými papíry, centrálního depozitáře, burzy cenných papírů, pošty, právnických osob provozujících loterie nebo podobné hry, právnických osob, které musí mít účetní závěrku ověřenou auditorem ve smyslu zákona o účetnictví a pod.

Článek III Náhrada za nedostupný clientský majetek

1. Pokud je osoba účastnicí se ochrany klientů Národní bankou Slovenska prohlášena za neschopnou plnit závazky vůči klientům v souladu s § 86 odst. 3 zákona o cenných papírech, nebo jí bylo pozastaveno nakládání s clientským majetkem v důsledku rozhodnutí konkurzního soudu vydaného v konkurzním řízení podle zvláštního zákona⁵, pokud se toto rozhodnutí stalo vykonatelným před prohlášením podle § 86 odst. 3 zákona o cenných papírech, a zároveň není schopna přijaté cenné papíry a jiné finanční nástroje vrátit bez újmy na nárocích ostatních klientů, stává se clientský majetek ve smyslu zákona o cenných papírech nedostupným.
2. Za nedostupný clientský majetek, který je ve smyslu zákona o cenných papírech chráněn, má klient právo na náhradu z Garančního fondu investic (dále jen „Garanční fond“) v rozsahu a za podmínek stanovených zákonem o cenných papírech. Jiná oprávněná osoba má namísto klienta právo na náhradu, pouze pokud to stanovuje zákon o cenných papírech. Za nedostupný clientský majetek se nepovažují cenné papíry a jiné finanční nástroje přijaté osobou účastnicí se ochrany klientů, které je tato osoba schopna vrátit klientovi bez toho, aby došlo k újmě na nárocích ostatních klientů.
3. Náhrada se poskytuje výhradně v eurech ve výši nedostupného clientského majetku, v souhrnu však jednomu klientovi nebo jiné oprávněné osobě podle zákona o cenných papírech patří náhrada nejvýše ve výši 50 000 eur. Vypočítaná výše náhrady se zaokrouhluje na celé eurocenty nahoru.
4. Pro účely výpočtu výše náhrady za chráněný clientský majetek se sčítá nedostupný clientský majetek téhož klienta u jedné osoby účastnicí se ochrany klientů, včetně jeho podílů na společných clientských majetcích, které jsou chráněny zákonem o cenných papírech, podle stavu ke dni, kdy se clientský majetek stal nedostupným podle § 82 odst. 1 zákona o cenných papírech.
5. Úroky a jiné majetkové výhody spojené s nedostupným clientským majetkem se pro účely výpočtu výše náhrady vypočtou podle stavu ke dni, kdy se clientský majetek stal nedostupným podle § 82 odst. 1 zákona o cenných papírech, a přičtou se k nedostupnému clientskému majetku klienta.
6. Pro účely výpočtu náhrad se výše nedostupného clientského majetku zjištěná podle odst. 4 a 5 tohoto článku sníží o všechny promlčené finanční nástroje⁶

⁴Zákon NR SR č. 118/1996 Z. z., o ochraně vkladů, ve znění pozdějších předpisů.

⁵Zákon č. 7/2005 Z. z., o konkurzu a restrukturalizaci a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

vkłady⁷ a závazky klienta vůči osobě účastnící se ochrany klientů podle stavu ke dni, kdy se clientský majetek stal nedostupným podle § 82 odst. 1 zákona o cenných papírech.

7. Pro určení hodnoty clientského majetku jsou určující hodnoty, které ke dni, kdy se clientský majetek stal nedostupným podle § 82 odst. 1 zákona o cenných papírech, vyplývají ze smlouvy mezi osobou účastnící se ochrany klientů nebo ze zvláštních právních předpisů⁸ vztahujících se na určování hodnoty majetku. Při stanovení hodnoty cenných papírů přijatých k obchodování na trhu kótovaných cenných papírů burzy cenných papírů⁹ se vychází z posledního kurzu těchto cenných papírů zveřejněného burzou cenných papírů ke dni, kdy se clientský majetek stal nedostupným podle § 82 odst. 1.
8. Pokud není věrohodně prokázána jiná hodnota clientského majetku nebo závazku klienta vůči osobě účastnící se ochrany klientů, je rozhodující záznam o hodnotě clientského majetku, resp. závazku z evidence osoby účastnící se ochrany klientů, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak¹⁰.
9. Klientovi patří náhrada podle tohoto článku i tehdy, když jeho finanční nástroj není splatný do konce lhůty pro vyplacení náhrad, která se určí podle § 88 odst. 1 a 2 zákona o cenných papírech. To neplatí při zákazu nakládání s finančním nástrojem nebo při zákazu jeho úhrady podle zvláštních předpisů¹¹. Po skončení zákazu lze poskytnout náhradu podle povahy věci klientovi nebo jiné osobě, pokud jí k finančnímu nástroji klienta nebo k jeho části vzniklo právo podle rozhodnutí příslušného orgánu.
10. Náhrada nepatří klientům, kteří
 - a) svojí trestnou činností, za kterou byli soudem v trestním řízení pravomocně odsouzeni, částečně nebo úplně způsobili neschopnost osoby účastnící se ochrany klientů hradit závazky klientům,
 - b) nabyli finanční nástroje a peněžní prostředky v souvislosti s legalizací výnosů z trestné činnosti, za kterou byli v trestním řízení pravomocně odsouzeni,
 - c) ve smyslu § 87 odst. 8 zákona o cenných papírech jsou osobami se zvláštním vztahem k osobě účastnící se ochrany klientů¹².

6 Napr. § 23 zákona č. 530/1990 Zb., o dlhopisoch, ve znění pozdějších předpisů

7 § 5 písm. a) zákona č. 483/2001 Z. z., o bankách a o změně a doplnění některých předpisů, ve znění pozdějších předpisů, § 397 zákona č. 513/1991 Zb., Obchodný zákoník, ve znění pozdějších předpisů

8 Napr. zákon č. 431/2002 Z. z., o účtovníctve, ve znění pozdějších předpisů, oznámenie NBS č. 3/2009 o spôsobe určenia hodnoty majetku v podielovom fonde

9 § 22 a 22a zákona č. 429/2002 Z. z., o burze cenných papierov, ve znění pozdějších předpisů

10 § 781 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb., Občiansky zákoník, ve znění pozdějších předpisů

11 Napr. § 76 ods. 1 písm. e), § 175e ods. 1 a 2, § 305 písm. b) zákona č. 99/1963 Zb., Občiansky súdny poriadok, ve znění pozdějších předpisů

11. Za ztrátu klienta vyplývající ze změn tržní hodnoty finančních nástrojů a peněžních prostředků se náhrada neposkytuje.

Článek IV Vyplácení náhrad

1. Garanční fond do pěti pracovních dnů ode dne, kdy se stal klientský majetek nedostupným, oznámením, které doručí osobě účastnící se ochrany klientů, určí termín zahájení, trvání, místo a postup vyplácení náhrad. Tyto údaje osoba účastnící se ochrany klientů zveřejní v tisku s celostátní působností a ve svých veřejně přístupných prostorách nejpozději do jednoho pracovního dne od jejich doručení. Garanční fond může v oznámení určit, za jakých podmínek se náhrada vyplatí bezhotovostním převodem.
2. Vyplácení náhrad musí skončit nejpozději do 3 měsíců ode dne, kdy se klientský majetek stal nedostupným podle § 82 odst. 1 zákona o cenných papírech. Ve výjimečných a odůvodněných případech a po předchozím souhlasu Národní banky Slovenska se může tato lhůta prodloužit nejvýše o tři měsíce. Vyplácení náhrad však musí být skončeno nejpozději do jednoho roku ode dne, kdy se klientský majetek stal nedostupným.
3. Garanční fond vyplácí náhrady za nedostupný klientský majetek výhradně prostřednictvím pověřené banky.
4. Pokud má klient u osoby účastnící se ochrany klientů klientský majetek, jehož souhrnná výše převyšuje výši náhrad podle § 87 odst. 2 zákona o cenných papírech, náhrada se poskytne za finanční nástroje postupně v časovém pořadí, jak byly svěřeny osobě účastnící se ochrany klientů, až do výše stanovené v § 87 odst. 2 zákona o cenných papírech, pokud se Garanční fond s klientem nedohodne jinak.
5. Výše náhrady za klientský majetek tvořený finančními nástroji a peněžními prostředky v cizí měně se vypočítává podle referenčního směnného kurzu určeného a vyhlášeného Evropskou centrální bankou nebo Národní bankou Slovenska ke dni, kdy se finanční nástroje nebo peněžní prostředky staly nedostupnými podle § 82 odst. 1 zákona o cenných papírech.

¹² Např. členové statutárního orgánu obchodníka, vedoucí zaměstnanci obchodníka, členové dozorčí rady obchodníka, právnické osoby nebo fyzické osoby mající kontrolu nad obchodníkem, auditor.

6. Pokud si klient nebo jiná oprávněná osoba nemohla uplatnit právo na náhradu ve lhůtě stanovené zákonem o cenných papírech z prokázaných závažných zdravotních důvodů nebo z jiných závažných důvodů, může Garanční fond na základě písemné žádosti poskytnout náhradu i po této lhůtě, a to nejpozději do jednoho roku ode dne, kdy se clientský majetek stal nedostupným podle § 82 odst. 1 zákona o cenných papírech.
7. Garanční fond pozastaví výplatu náhrad klientům, proti kterým je vedeno trestní řízení v souvislosti s jejich činností, která může mít vztah k neschopnosti osoby účastníci se ochrany klientů hradit své závazky klientům.
8. Náhrada za nedostupný clientský majetek se nesmí poskytnout a vyplatit, pokud osoba nebo zástupce osoby, která uplatňuje právo na náhradu za nedostupný clientský majetek, nesplnili všechny požadavky a podmínky, které jsou podle zákona o cenných papírech a těchto všeobecných podmínek potřebné pro posouzení a zdokumentování oprávněnosti uplatňovaného práva na náhradu a pro poskytnutí náhrady za nedostupný clientský majetek.
9. Dnem vyplacení náhrady za nedostupný clientský majetek zaniká pohledávka klienta vůči osobě účastníci se ochrany klientů v rozsahu vyplacené náhrady.
10. Poskytnutím náhrady z Garančního fondu není dotčeno právo klienta nebo jiné oprávněné osoby vymáhat na osobě účastníci se ochrany klientů, u níž se majetek stal nedostupným, uhrazení té části clientského majetku, za kterou nebyla poskytnuta náhrada z Garančního fondu.

Článek V Prokazování práva na náhradu

1. Klient, který uplatňuje právo na náhradu, musí prokázat podle druhu clientského majetku, že má právo na výplatu náhrady za tento clientský majetek. Toto právo klient prokazuje zejména:
 - a) dokladem o nároku na finanční nástroj nebo peněžní prostředky, kterým je například originál nebo úředně ověřená kopie smlouvy s osobou účastníci se ochrany klientů, doklad potvrzující přijetí peněžních prostředků nebo finančních nástrojů vystavený osobou účastníci se ochrany klientů, výpis z clientského účtu o stavu peněžních prostředků nebo finančních nástrojů vystavený osobou účastníci se ochrany klientů, nebo
 - b) rozhodnutím příslušného orgánu.
2. Fyzická osoba uplatňující právo na náhradu prokazuje svou totožnost:
 - a) platným občanským průkazem nebo
 - b) platným cestovním pasem, diplomatickým pasem, služebním pasem, a pokud jde o cizince – povolením k pobytu cizince na území Slovenské republiky.

3. Právnická osoba uplatňující právo na náhradu prokazuje svou totožnost:
 - a) výpisem z úřední evidence nebo úředního rejstříku, v němž je zapsána, přičemž tento výpis nesmí být starší než jeden měsíc před uplatněním práva na náhradu,
 - b) v případě, že z dokladu podle písmene a) není zřejmé, kdo je oprávněn jednat za právnickou osobu, předkládá se také doklad nebo úředně ověřená kopie dokladu, ze které je zřejmé, kdo je oprávněn jednat za právnickou osobu – statutární orgán.
4. Pokud za klienta jedná jeho zástupce, je zástupce povinen předložit doklad nebo úředně ověřenou kopii dokladu, který jej opravňuje k zastupování. Pokud se jedná o zástupce právnické osoby, musí být na tomto dokladu úředně ověřený podpis statutárního orgánu této právnické osoby. Zástupce je povinen se zároveň prokázat doklady uvedenými v odstavci 2 tohoto článku.
5. Pokud za fyzickou osobu, zástupce nebo právnickou osobu jedná zmocněnec, je tento pro prokázání své totožnosti kromě dokladů uvedených v odstavcích 2 až 4 povinen předložit také písemnou plnou moc s úředně ověřeným podpisem zmocnitele.

Článek VI Poskytování osobních údajů

1. Osoba a zástupce osoby, která uplatňuje právo na náhradu za nedostupný clientský majetek, jsou v rámci prokazování splnění požadavků a podmínek podle Článku V povinni poskytnout a umožnit získat Garančnímu fondu kopírováním, skenováním nebo jiným zaznamenáváním:
 - a) osobní údaje o totožnosti z dokladu totožnosti v rozsahu: obrazová podobizna, titul, jméno, příjmení, rodné příjmení, rodné číslo, datum narození, místo a okres narození, adresa trvalého pobytu, adresa přechodného pobytu, záznam o omezení svéprávnosti (způsobilosti k právním úkonům), druh a číslo dokladu totožnosti, vydávající orgán, datum vydání a platnost dokladu totožnosti, pokud se jedná o fyzickou osobu,
 - b) identifikační údaje v rozsahu podle § 81 odst. 5 písm. a) druhého bodu zákona o cenných papírech, pokud se jedná o právnickou osobu,
 - c) kontaktní telefonní číslo, faxové číslo a adresu elektronické pošty, pokud je má,
 - d) doklady a údaje o clientském majetku a jiných pohledávkách a závazcích vůči osobě účastníci se ochrany klientů s nedostupným clientským majetkem, o oprávnění zástupce k zastupování a o splnění ostatních požadavků a podmínek, které jsou potřebné pro posouzení a zdokumentování oprávněnosti uplatňovaného práva na náhradu a pro poskytnutí náhrady za nedostupný clientský majetek.

2. Na nakládání s osobními údaji poskytnutými Garančnímu fondu se vztahuje § 89 odst. 6 zákona o cenných papírech a ustanovení zvláštních předpisů¹³.

Článek VII Námítky a spory

1. Každý klient, který uplatňuje právo na náhradu z Garančního fondu, může písemným podáním předložit Garančnímu fondu námítky, v nichž upozorní na nesprávný postup při vyplácení náhrad. Podání je povinen doručit osobně nebo doporučenou poštou do sídla Garančního fondu. V podání musí být uvedeno, kdo jej podává, proti které osobě účastníci se ochrany klientů směřuje, pravdivé popsání skutečností, označení důkazů, kterých se pisatel domáhá, jakož i kopie listinných důkazů. Z podání musí být zřejmé, čeho se pisatel domáhá.
2. Garanční fond o doručených námítkách rozhodne do 30 dnů, ve zvláště složitých případech zpravidla do 60 dnů ode dne jejich doručení Garančnímu fondu.
3. Rozhodnutím Garančního fondu o námítce nezaniká právo klienta domáhat se svých práv ve smyslu obecně závazných právních předpisů.
4. O sporech, které souvisejí s náhradami za nedostupný clientský majetek a jejich vyplácením, rozhoduje soud.

Článek VIII Závěrečná ustanovení

1. Na vztahy neupravené v těchto všeobecných podmínkách a na vztahy vyplývající z těchto všeobecných podmínek se vztahují ustanovení zákona o cenných papírech.

¹³ Např. zákon č. 428/2002 Z. z., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů

RNDr. Miron Zelina, CSc.
předseda Rady GFI

RNDr. František Szulényi
podpředseda Rady GFI

Rozhodnutí Rady Garančního fondu investic, kterým se schvalují Všeobecné podmínky vyplácení náhrad za nedostupný clientský majetek u obchodníků s cennými papíry, přijala Rada Garančního fondu investic dne 13. března 2003. Změny těchto podmínek, ve znění jejich změn schválených Radou Garančního fondu investic dne 17. prosince 2008, byly schváleny Radou Garančního fondu investic dne 29. dubna 2011.

Rozhodnutí Úřadu pro finanční trh, kterým udělil Garančnímu fondu investic předchozí souhlas k vydání Všeobecných podmínek vyplácení náhrad za nedostupný clientský majetek, vydal úřad 4. června 2003 pod číslem GRUFT-001/2003/GFI. Rozhodnutí bylo Garančnímu fondu investic doručeno 5. června 2003. Národní banka Slovenska udělila předchozí souhlas rozhodnutím č. OPK-1441-1/2009, které nabylo právní moci dne 20. 2. 2009, a rozhodnutím č. ODT – 6705/2011, které nabylo právní moci dne 3. 6. 2011.